

ומניין לנו שנקראת סערה?
שכתוב (תהלים קמח) רוח סערה
עושה דברו. שאין לו רשות
לעשות שום דבר, אלא במאמרו
של הקדוש ברוך הוא.

רבי בון אומר, כתוב בשי"ן,
שכתוב אשר בשערה ישופני.
וכתוב בסמך, שכתוב מן הסערה.
כתוב כאן אשר בשערה, וכתוב
שם (ויקרא יז) לשעירם אשר הם
זנים אחריהם.

וזה שכתוב בשערה. רבי רחומאי
אמר, פעם אחת זכר, ופעם אחת
נקבה. פעם אחת זכר - שכתוב
(שם טז) ונשא השעיר עליו. וכתוב
(בראשית כז) הן עשו אחי איש שעיר.
פעם אחת נקבה - שכתוב (שם לו)
וישב ביום ההוא עשו לדרכו
שעירה, וכתוב בסמך, שכתוב מן
הסערה. מה הטעם? שמשעיר
גופו של אדם.

והרי כתוב (מלכים ב) ויעל אליהו
בסערה השמים. רבי נחמיה ורבי
יהודה אמרים, כשהעלה הקדוש
ברוך הוא אליהו לרקיע, עמד
מלאך המות כנגדו.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: על
מנת פן בראתי שמים, שיעלה
אליהו לשם. אמר לו מלאך
המות: רבוננו של עולם, עכשו
יהיה פתחון פה לבריות. אמר לו
הקדוש ברוך הוא: אין זה פשאר
בריות, ויכול הוא להעביר אותך
מן העולם, ואינך יודע פחו. אמר
לו: רבוננו של עולם, תן לי רשות
וארד אליו. אמר לו רד. מיד ירד.
בין שראה אותו אליהו, הכריחו
פחת רגליו, ובקש להעבירו מן
העולם, ולא נתן לו הקדוש ברוך
הוא רשות. מיד כפף אותו
פחתיו, ועלה לשמים, שכתוב
ויעל אליהו בסערה השמים.

בין שנגלה הקדוש ברוך הוא
כפופה, ולא פשוטה. כפף אותו

(תהלים קמח) רוח סערה עושה דברו. שאין לו
רשות לעשות שום דבר, אלא במאמרו של
הקדוש ברוך הוא.

רבי בון אומר, כתיב בשי"ן, דכתיב אשר
בשערה ישופני. וכתוב בסמך, דכתיב מן
הסערה. כתיב הכא אשר בשערה, וכתוב התם
(ויקרא יז ז) לשעירים אשר הם זונים אחריהם.

והאי דכתיב, בשערה. רבי רחומאי אמר, פעם
אחת זכר, ופעם אחת נקבה. פעם אחת
זכר, דכתיב (שם טז כב) ונשא השעיר עליו. וכתוב,
(בראשית כז יא) הן עשו אחי איש שעיר. פעם אחת
נקבה, דכתיב (דף צג ע"א) (שם לג טז) וישב ביום ההוא
עשו לדרכו שעירה, וכתוב בסמך דכתיב מן
הסערה. מאי טעמא. שמשעיר גופו של אדם.
והא כתיב, (מ"ב ב"א) ויעל אליהו בסערה השמים.
רבי נחמיה ורבי יהודה אמרי, כשהעלה
הקדוש ברוך הוא אליהו לרקיע, עמד מלאך
המות כנגדו.

אמר ליה הקדוש ברוך הוא, על מנת פן
בראתי שמים, שיעלה אליהו לשם.
אמר ליה מלאך המות, רבוננו של עולם,
עכשיו יהיה פתחון פה לבריות. אמר ליה
הקדוש ברוך הוא, אין זה פשאר בריות, ויכול
הוא להעביר אותך מן העולם, ואינך יודע
פחו. אמר ליה, רבוננו של עולם, תן לי רשות,
וארד אליו. אמר ליה רד, מיד ירד. בין שראה
אותו אליהו, הכריחו פחת רגליו, ובקש
להעבירו מן העולם, ולא נתן לו הקדוש ברוך
הוא רשות. מיד כפף אותו פחתיו, ועלה
לשמים. דכתיב ויעל אליהו בסערה השמים.
בין שנגלה הקדוש ברוך הוא לאיוב, בההוא
סערה נגלה אליו. דכתיב, מן הסערה,

לאיוב, באותה סערה נגלה אליו, שכתוב מן הסערה. הנו"ן

הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר לאיוב? (איוב לח) איפה היית ביסדי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם) ברוך יחד כוכבי בקר, כוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותם ששולטים בבקר. וכלם משבחים ומפארים ומיחדים שמו של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב ברוך יחד כוכבי בקר, ולא כוכבי לילה, אף על פי שממלתם כרגע.

ויריעו כל בני אלהים (שם), למה ויריעו? אמר רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותם בני אלהים מריעים בתרועה, וכל אותם המלאכים והכוכבים הממנים בלילה מעבירים אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם להיותם ממנים ביום. רבי חסדאי אומר, כוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציא ממקומו, וילון שמו. והוא ממנה להכניס ולהוציא שאר הכוכבים, ומשמש כל הלילה. כיון שאותם כוכבי בקר שולטים, נגזו ונבלע במקומו.

אמר רבי שמואל, כתוב (שם ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כשהקדוש ברוך הוא רוצה להרגיז כל העולם, ולרגש ולהרעיש את עמודיו, לא מרעיש אותו אלא ממקומו. מי הוא מקומו? זו הנקודה של ציון.

רבי רחומאי אומר, מציון השתת העולם, שכתוב (תהלים ג) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבוא.

הנו"ן כפופה, ולא פשוטה. כפף אותו הקדוש ברוך הוא פנחש הולך על גחון, ודבר עמו. מה אמר ליה לאיוב. (איוב לח ד) איפה היית ביסדי ארץ. מיד שתק, ולא יכול לעמוד בתוכחתו. להורות שמעשיו של הקדוש ברוך הוא באמת.

רבי אלכסנדר פתח ואמר, (שם פסוק ז) ברוך יחד כוכבי בקר, כוכבים שבמרום שולטים בלילה, חוץ מאותן ששולטין בבקר. וכלן משבחים ומפארים ומייחדים שמו של הקדוש ברוך הוא. הדיא הוא דכתיב, ברוך יחד כוכבי בקר, ולא כוכבי לילה אף על פי שממלתן כרגע.

ויריעו כל בני אלהים, אמאי ויריעו, אמר רבי אלכסנדר, בשעה שעולה עמוד השחר, אותן בני אלהים מריעין בתרועה, וכל אותן המלאכים והכוכבים הממונים בלילה, מעבירין אותם ממקומם, ושולטים מלאכים אחרים במקומם, להיותם ממונים ביום.

רבי חסדאי אומר, כוכב אחד יש במרום, והקדוש ברוך הוא מוציא ממקומו, וילון שמו. והוא ממונה להכניס ולהוציא שאר הכוכבים, ומשמש כל הלילה, כיון שאותן כוכבי בוקר שולטין, נגזו ונבלע במקומו.

אמר רבי שמואל, כתיב (שם ט) המרגיז ארץ ממקומה ועמודיה יתפלצון. כד קודשא בריך הוא בעי למירגז כל עלמא, ולארגשא ולארעשא סמכוהי, לא ארעיש ליה אלא ממקומו. מאן מקומו. דא נקודה דציון.

רבי רחומאי אומר, מציון הושפת העולם. דכתיב, (תהלים ג א) מזמור לאסף אל אלהים

וכתוב אחריו, מציון מכלל יפי
אלהים הופיע.

ואמר רבי שמלאי, כשבא
הקדוש ברוך הוא את העולם,
הכניס אור באור, והלביש זה
בזה, וברא שמים, שכתוב (שם קד)
עטה אור פשלמה נוטה שמים
פיריעה.

והאור הזה נקרא אור לבושו.
האור הראשון שהתלבש בו
הקדוש ברוך הוא. ואותו האור
התפשט בהוד והדר, ונברא
העולם, שכתוב הוד והדר לבשת
כו' נוטה שמים פיריעה.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש
ברוך הוא את השלג וזרק לתוך
המים, מתחת פסא כבודו, נטל
כשעור שעלו, שכתוב (ישעיה מ) מי
מדד בשעלו מים.

רבי יודאי אמר, כשעור שלישי
זרת נטל, וזרק לתוך המים,
שכתוב (שם) וכל בשלש עפר
הארץ. וכתוב (איוב לו) כי לשלג
יאמר הוא ארץ.

ומתחת המים נקפא מקום אחד
בתחלה, באמצע התהום,
ונעשית משם אבן אחת משקעת
באמצע תהום, ועלתה למעלה
ונראית בציון, והיא נקדת
העולם.

רבי יוסי אומר, העגל והפדור
אין (ממתקים) מוקמים (הגלגל וחלקיו
לא מסתובבים) אלא מתוך נקדה אחת
באמצע, ואותה הנקדה היא
מקומו של עולם, ומשם
נתפשטה הארץ לכל רוחותיה.
רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של
אדם.

בשעה שנקפאה הארץ מתחת
המים, מה כתוב? (בראשית א) יקוו
המים מתחת השמים אל מקום

ה' דבר ויקרא ארץ ממזרח שמש עד מבואו.
וכתיב בתריה, מציון מכלל יופי אלהים
הופיע.

ואמר רבי שמלאי, כד ברא קודשא בריך הוא
עלמא, אעיל נהורא בנהורא, ואלביש
דא בדא, וברא שמים. דכתיב, (שם קד ב) עוטה
אור פשלמה נוטה שמים פיריעה.

והאי אור, אקרי אור לבושו. אור קדמאה,
דאתלבש ביה קודשא בריך הוא. וההוא
אור אתפשט בהוד והדר, ואיברי עלמא.
דכתיב, הוד והדר לבשת וכו' נוטה שמים
פיריעה.

רבי חזקיה אמר, כשנטל הקדוש ברוך הוא
את השלג, וזרק לתוך המים, מתחת פסא
כבודו, נטל כשיעור שעלו, דכתיב, (ישעיה מ יב)
מי מדד בשעלו מים.

רבי יודאי אמר, כשיעור שלישי זרת נטל,
וזרק לתוך המים. דכתיב, וכל בשלש
עפר הארץ. וכתוב, (איוב לו) כי לשלג הוא
ארץ.

ומתחת המים, נקפא מקום אחד בתחילה,
באמצע התהום, ונעשית משם אבן
אחת משוקעת באמצע תהום, ועלתה למעלה
ונראית בציון. והיא נקודת העולם.

רבי יוסי אומר, סגלגל וסגולגלתא לא (ממתקין)
מתמוקמי (ג"א הגלגל סגלגלותיה לא מסחר), אלא מגו
חד נקודה, באמצע, וההיא נקודה איהי
מקומו של עולם, ומשם נתפשטה הארץ לכל
רוחותיה. רבי חזקיה אמר, כעין ברייתו של
אדם.

בשעה שנקפאה הארץ מתחת המים, מה
כתיב, (בראשית א ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

אל מקום אחד ותראה